

fra, at man selvfølgelig kan finde mangler (f.eks. nævnes Amin tilsyneladende slet ikke) ser bogen ud til at kunne bruges som grundtekst. En sådan har manglet meget længe. Det må dog indrømmes, at kun ved at undervise efter bogen i nogen tid kan man fuldt bedømme dens egnethed som lærebog – det er fristende at forsøge den!

Sofus Christiansen

B. H. Farmer: An introduction to South Asia.

Methuen, London 1983. IX, 253 s. 22 cm. GBP 5.50.

De store håndbøger over Sydasiens er dyre, hvorfor de ofte bliver forældede inden der bliver råd til nye udgaver. Både for sig selv og som supplement er Farmer's bog meget værdifuld. Den giver et godt overblik over det fysiske miljø, den historiske udvikling og Sydasiens udenrigspolitiske situation. Et afsluttende kapitel om den økonomiske udvikling efter selvstændigheden, opdelt på lande, er også meget værdifuldt. Det er i det hele en anbefalelsesværdig bog, der tilmed er skrevet i Farmer's sædvanlige, meget levende stil.

Sofus Christiansen

Tirol-Atlas im Auftrag der Tiroler Landesregierung, hrsg. unter der Gesamtleitung von A. Leidlmair.

Wagner, Innsbruck. Lieferung 1 (1969)-7 (1983). 65 cm (tværformat). Pr. Lieferung: ATS 467.-. Begleittexte 1 (1974)-8 (1983). 24 cm.

I Østrig har der gennem de sidste 50 år været tradition for at udgive atlasværker over de enkelte landsdele. Dette imponerende værk over Tirol har været under arbejde foreløbig i 15 år. Med 7. Lieferung mangler der endnu 3-5, før atlasset er færdigt. Formatet 90×65 cm gør det ret besværligt at benytte, og det er af og til vanskeligt at se begrundelsen for at afbilde emnerne på kort i 1:300.000. De fleste er da også i målestoksforholdet 1:600.000. De giver gode oversigter og dækker så stort et område som fra det sydlige Bayern i nord til Posletten mellem Verona og Venezia i syd.

Af de foreliggende 150 kort omhandler de 25 klimaet, 60 belyser befolkningsforhold og de øvrige er fordelt over emner som geologi, sprog, skoler, valfartssteder, forvaltningen og den historiske udvikling i Tirol.

I foreløbig 8 hefter orienteres man tillige om de enkelte kort. Desuden indeholder teksthæfterne mindre baggrundsartikler om

naturforhold, skolevæsen, udskiftning af landbrugsarealet (Flurbereinigung), religion og kartografi.

Der er ikke sparet på udstyr i dette atlas. Emnerne er især interessante derved, at de belyser et snit på tværs af Alperne og dermed samtidig et område, der har været skueplads for mange kulturelle og erhvervsmæssige sammenstød.

Kr. M. Jensen

Geodynamics of the Eastern Pacific Region, Caribbean and Scotia Arcs / ed. by Ramón Cabré. – (Geodynamics series; vol. 9).

American Geophysical Union, Washington, D.C. 1983. 170 s. ill. & 1 mikrofiche i lomme. 28 cm. Pris ikke oplyst.

Bogen sammenfatter i artikelform den østlige Stillehavsregions, det Caribiske havs og Scotiabuens geodynamik (tektonik, seismik, palaeomagnetisme og strukturer), og udgør en regional monografi, inddelt på landniveau i de fleste tilfælde.

Dens værdi ligger i at hidtidig viden samles og suppleres med mange referencer, men den bærer også præg af, at der endnu ikke eksisterer et overblik over geodynamikken i området på samme måde som i Alperne, hvilket bl.a. skyldes områdets størrelse. Bedst udforsket er Scotiabuen (Ildlandet, South Georgia Island og den antarktiske halvø), og det er faktisk kun her, man kommer på samme informationsniveau som i bogen om Alperne.

Peter Frederiksen

Alpine-Mediterranean geodynamics, ed. by H. Berckhemer, K. Hsü. – (Geodynamics series, vol. 7).

American Geophysical Union, Washington D.C. 1982. 216 s. ill. 28 cm. Pris ikke oplyst.

Bogen sammenfatter i artikelform det alpine-mediterrane områdes geodynamik (tektonik, seismik, palaeomagnetisme, strukturer og basindannelse), og udgør en regional geologisk monografi skrevet i lys af pladetektonikmodellen.

Der gøres på udmærket måde rede for hvorledes Alperne er opstået som region på jordens overflade, og afhandlingen bærer i øvrigt præg af, hvor velundersøgte Alperne er, idet sammenfatningen når ned på et tilstrækkeligt detaljeret niveau til, at man får et godt indtryk af den geodynamiske kompleksitet i forbindelse med et kontinent-kontinent sammenstød. Bogen indtager en mellemstilling mellem en overordnet generaliseret analyse og detaljerede

lokale studier, og det felt udfylder den udmærket, idet alle artikler holdes på dette abstraktionsniveau. Et excellent kortmateriale illustrerer de geodynamiske aspekter.

Peter Frederiksen

P. Duchaufour: Pedology: pedogenesis and classification.

Allen & Unwin, London 1982. XII, 448 s. ill. 23 cm. Hardback: GBP 25.-. Paperback: GBP 12.95.

Denne bog af P. Duchaufour er for første gang udgivet på engelsk (oversat af T. R. Paton). Bogen er opdelt i to afsnit: en beskrivelse af de fysiokemiske processer i jorden og en beskrivelse af jordbundsklassifikation på basis af dette. I del 1 lægges særlig vægt på organisk stof, biologiske processer samt migrationsprocesser.

I del 2 defineres og klassificeres jordene ud fra stigende profiludvikling (umodne jorde til podzolerede jorde) hydromorfi, sesquioxidindhold og saltindhold.

Bogen er spændende og veldisponeret med en del gode figurer. Den giver et godt indblik i jordbundsudviklingen og dennes relation til omgivelserne. Bogen er anbefalelsesværdig for alle med interesse for pedologi.

Henrik Breuning Madsen

Anthony Gattrell: Distance and space, a geographical perspective.

Oxford University Press, Oxford 1983. X, 195 s. fig. 24 cm. Cloth: GBP 15.-. Paper: GBP 5.95.

Her er tale om en glimrende indføring i et essentielt tema i geografi: afstand. Den er velskrevet og let tilgængelig (kræver blot kendskab til elementær statistik); eksemplerne er forskelligartede og velvalgte og udmærket illustreret; litteraturhenvisningerne er mange, fornuftige; og der er et godt stikordsregister. Bogen udfylder på mange måder et hul i den geografiske litteratur og må absolut hilses velkommen.

Henning Mørch

Urban storm drainage management. John R. Sheaffer, [et al.].

Dekker, New York 1982. IX, 271 s., ill. 26 cm. CHF 112,-.

Bogen giver en bred beskrivelse af byarealer i relation til afløb ved kraftige regnskyl. Det er hovedsageligt erfaringer fra amerikanske forhold som behandles. Der gives en god oversigt over de metoder, som anvendes, ved beskrivelse af afstrømningsforløb i bymæssige områder. Geografien indgår her i et nyttigt teamwork med

civilingeniører ved vandplanlægning i bymæssige områder. Bogen kan derfor anbefales som introduktion for geografer, som ønsker at arbejde med disse aspekter.

B. Hasholt

Ian Douglas: The urban environment.

Arnold, London 1983. 229 s., ill. 25 cm. GBP 9.95 (ppbk.).

Denne bog fortjener betydelig opmærksomhed, fordi den er et avanceret eksempel på, hvordan traditionel geografisk videnskab finder anvendelse. Her beskrives byer som integrerede økonomiske og økologiske systemer, der kan planlægges og forbedres under hensyntagen til den kombinerede effekt af naturens og økonomiens love, og her understreges geografis enestående mulighed. Bogen har et globalt sigte og bør finde udbredelse som lærebog for geografistuderende, der sigter mod beskæftigelse inden for planlægning af byudvikling og administration af byer både i I-lande og U-lande. Der er næppe tvivl om, at geografi er velegnet til at forhindre den sektorisering af planlægningen, der foregår overalt uden derved at pådrage sig noget miljøfanatisk ry.

Christian Wichmann Matthiessen

Ken Young and Patricia L. Garside: Metropolitan London: politics and urban change 1837-1981. - (Studies in urban history; 6). Arnold, London 1982. XIV, 401 s., ill. 24 cm. GBP 25.-.

Londons vækst og forandring beskrives i denne bog, som tillægger økonomiske, sociale og institutionelle faktorer afgørende betydning. Da det er en egentlig historiebog, unddrager den sig geografisk vurdering; men den er interessant og let tilgængelig og bør kunne anvendes som baggrundstof for de, der studerer storbygeografi dér. Bogen er forsynet med en omfattende bibliografi, som i sig selv kan finde anvendelse.

Christian Wichmann Matthiessen

Arthur Whiteman: Nigeria: its petroleum geology, resources and potential.

Graham & Trotman, London 1982. 2 bd. (16, 394 s.), kort. 31 cm. Pr. bd.: GBP 25.-. Arthur Whitemans to binds værk beskriver kort den geologiske opbygning af Nigeria efterfulgt af en meget detaljeret geologisk gennemgang af olieforekomsterne i dette land.

Henrik Breuning Madsen

William J. Petak, Arthur A. Atkisson: Natural hazard risk assessment and public policy: anticipating the unexpected.

Springer, New York 1982. XVI, 489 s., ill. 25 cm. DEM 129.-.

Naturkatastrofer som oversvømmelser, jordskælv, tornadoer m.v. koster hvert år mange mennesker livet og de respektive samfund millioner af kroner. J. Petaks bog forsøger inden for USA's grænser at opgøre omfanget af sådanne katastrofer og ved gennem forskellige analyser at beregne det økonomiske omfang, disse katastrofer vil have indtil år 2000. Bogen diskuterer endvidere, hvilke forholdsregler der kan træffes for at reducere katastrofernes ødelæggende omfang samt de økonomiske omkostninger ved sådanne foranstaltninger. Selv om bogen udelukkende omhandler USA kan den have generel interesse for geografer, idet den kan betragtes som en regional analyse, hvor naturforhold og økonomi helt klart spiller sammen.

Henrik Breuning Madsen

Georg Matthess und Károly Ubell: Allgemeine Hydrogeologie: Grundwasserhaltung. (Lehrbuch der Hydrogeologie, Bd. 1).

Borntraeger, Berlin 1983. XII, 438 s., ill. 25 cm. DEM 124.-.

Bogen indgår som bd. 1 i Lehrbuch der Hydrogeologie. Den består af en grundig gennemgang af forekomsten af grundvand såvel geografisk som i forskellige bjergarter. Den øvrige del af vandbalancen behandles derefter og udmærker sig ved en detaljeret gennemgang f.eks. af Penmans ligning. Der afsluttes med en oversigt over Europas vandbalance. Dispositionen adskiller sig fra gængse engelsksprogede lærebøger ved sit udgangspunkt i geologien.

B. Hasholt

Recent technologies in the use of peat: reports of the International Symposium of Deutsche Gesellschaft für Moor- und Torfkunde and section 2 of the International Peat Society, Bad Zwischenahn, FRG, November 5-8, 1979. Ed. Gerd W. Lüttig.

Schweizerbart'sche Stuttgart 1983. VI, 223 s., fig., tab. 24 cm. DEM 88.-.

Denne bog er en rapport over et seminar afholdt i Tyskland omhandlende tørvjorde. Bogen indeholder 23 artikler, der bl.a. beskriver det nuværende stade i tørvforskningen med hensyn til udnyttelse af dette materiale. Der er bidrag fra Sverige, Finland, Rusland, Polen, USA, Frankrig og Tyskland.

Henrik Breuning Madsen

Atmospheric chemistry: report of the Dahlen Workshop on Atmospheric Chemistry Berlin 1982, May 2-7/ ed. E. D. Goldberg. - (Physical and chemical sciences research report; 4).

Springer, Berlin 1982. VIII, 384 s., ill. 21 cm. DEM 48.-.

Emne: Artikelsamling fra workshop om atmosfærens kemi. Publikum: Naturhistorikere. Indhold: Vandkemi i atmosfæren, historiske ændringer i atmosfærens sammensætning, mikrobiologiske kilder og modtagere af non-konservative atmosfæriske gasser og aerosoler, og fotokemiske reaktioner i troposfæren. Artiklerne bærer præg af, at emnet er en ret ny disciplin. Den giver et udmærket indblik i problemstillingen og er et forbilledigt udtryk for, hvorledes den videnskabelige proces kan medføre ny viden men samtidig stille lige så mange nye spørgsmål. Den kemiske kompleksitet af atmosfæren understreges i forhold til tidligere tiders opfattelse. Endvidere bemærkes det hvor lidt påagtet emnet har været i forhold til dets miljømæssige betydning. Tværdisciplinære indfaldsvinklers nødvendighed understreges. Et udogmatisk og kvalificeret værk.

Peter Frederiksen

A. J. Koolen, H. Kuipers: Agricultural soil mechanics. (Advanced series in agricultural sciences, 13).

Springer, Heidelberg 1983. XI, 241 s., ill. 25 cm. DEM 128.-.

Denne bog beskriver jordfysiske forhold som f.eks. kompaktion, deformation, adhæsion m.v. i forbindelse med mekaniseret landbrugsdrift, d.v.s. i forbindelse med pløjning og trafik på markerne. Bogen er skrevet for et publikum på universitetsniveau med interesse i den teoretiske baggrund for de jordfysiske processer, der foregår under jordbehandling. Bogen er rigt illustreret med 129 figurer på ca. 230 sider, der er bogens omfang.

Henrik Breuning Madsen

Urban geomorphology in drylands. R. U. Cooke, [et al.].

Oxford University Press, Oxford 1982. XII, 324 s., ill. 25 cm. GBP 15.-.

Den hurtige vækst i de urbane områder inden for den aride zone gør det nødvendigt med kortlægning af naturressourcerne. Denne bog beskriver, hvordan overfladeformer, processer og materialer kan blive kortlagt og analyseret til brug ved planlægning af byudviklingen i aride områder.

Henrik Breuning Madsen